

Hulglatöö tähendus Siberi sohta on tulevitus ülisuur, ta on Siberi wöti, mille abil mord wöib awada. alles järgmiste põlwe rahwas saab tunda, suidas raudtee läbi wana maaism on muutunud.

Hampel-Pritsu.

Kristuse tulemisse aeg oli läes. Kõik maa ümberringi oli valge lumeraiba al. Ka freisilinna uulitsateli oli rohkesti lund ja usinad sääed oliwad töös lund wantri ja läruga wärawa taha wedama. Üle öö oli lange tûlm tuinud ja tegi aßwaldi uulitsad nii libedalts, et elajad ja inimesed uulitsale maha füllustiwad.

Turu peal seisid kümneastane pojistene. Tema riletest oli juba näha, et tema kätki juures õnnejumal mitte ei ole naeratanud! Ta sündis jalas wanu wittsingi, misest paar latliseid füllasid oli näha. Ka pülsid ja pealitsuub olid töid paremaid pâiwi näinud, sedi mölemad riidetüsid oliwad temale liig awarod ja juba õieti ära santud. Kattise nahkmütsi alt wahtis lobse nägu wâlja. „Hampelmehelesed“ — hüüdis Pritsu aralt, „ostte hampelmehesi (litigete puped) !“

Pritsu on waese lese poeg, pesunaese poeg. Ema on juba kodus nädal aega woodis haige. Hommikul trööstis Pritsu ema. „Ära nuta, emalene,“ — ütles ta, siia ju tead, et mul hulg hampelmehelesi walmis on tehtud. Qui mina nad kõik olen ära müünud, siis on meie hâdas la lõpp; mõtle ommetegi, terive 20 marka (10 rubla) saan ma nende eesti siis, selle eesti wöin sulle valju praadi ja weini osta.

Ema naeratas tema sônade juures, surus oma ainsa pojja südame juure ja ütles: „Sa oled ommetegi minu hea poeg!“

Pritsu on jâlle oma soha peal ja hüüab oma nôdro healega: „Ostte hampelmehelesi! Kenad hampelmehelesed, ainult 20 penningat tûli!“ Siirdeste tõttawad inimesed temast mööda. Kõik ruttawad, et soojas tappa saada, sedi tûlm on lange. Õhtu jõuab wiimass lätte. Pritsu peab kodu minema, aga üksnes 10 hampelmehelest on ta jõuunud ära müüa. Kurwalt kraamib ta omad osjad tollu ja ruttab oma ema juure. Tema trööstib ema: „Homme läheb minu laup wististe paremine“ ja uus lootus tuleb tema noore südamesse.

Teisel päewal seisab pojistene jâsse oma soha peal ja nõnda see läheb edasi tunni jõulu õhtu lätte jõuab. 40 hampelmehelest on ta ära müünud ja terve 60 tûlli on temal veel fastis. Nüüd hâstab ta lootus wajuma ja pisarad seisavad tal filmis.

Seal läheb üts herra temast mööda ja sâe föriwal tenu pojistene. See on terwile ammeti wana nõunik Heinele oma pojja-pojaga. „Paljalt 20 penningat maksab hampelmehesene,“ hüüab Pritsu pisarfilmit.

„Armas wanaisa, ostajmusle nîisugune hampelmehe-
tene,“ valub tenu pojistene.

Wana terwisenõunis walib ühe hampelmehelese wâlja ja annab Pritsule 20. maraa tâli. Pritsu waatab tummalt rabatülli ja siis peaseb sôna ta suust wâlja:

„Minul ei ole niipalju tagasi anda,“ ja nutt tuleb temale selle juures jâsse peale, sedi ta sardab, et tema hampelmehehelene tasse käte jääb.

„Mis ja siis nutad?“ lüsib terwisenõunis tema läest.

„Sest et minu ema haige on ja mul veel niipalju hampelmehelest järele on jâanud,“ ütles Pritsu nuttes. Suure huwitusega lüsib wana arst Pritsu läest: „Mis sinu ema nimi on? Kus ta elab?“ Minu nimi on Pritsu Kopli ja ema elab Kuninga uulitsas Nr. 4, förmalisest hoones 4 treppi förgel.“

„Wöi nõnda, see on hea; need 20 marfa wiid sa emale, ma tulen teda waatama,“ ütlev terwisenõunis talle ja läheb oma pojapojaga edasi, kes veel sagedaste Pritsu järele tagasi waatab.

Ümas ütstus toakeses waese woodi peal oblab sel ajal ema Kopli, „lubu ommeti poiss on jâanud, oh Jumal, see on nüüd ka „püha öö“, ja pisarad woolawad palgeid mööda alla. Seal luuleb tema tutwaid sammusid, üts tömmatalse lahti ja sisse tormab Pritsu:

„Armas ema, waata ommetegi, kui risas ma olen, 20 marfa on mul läes, ja mis siia lül armad, selle läest mina nad olen saanud? Ühe wana herra läest, kes ühe imelusa pojistegaga minust mööda läts!“ Ja nüüd jutustab ta lapselitult kõik, mis täna õhtui temale jubiunud. Liigutatud wötab ema oma lapse sõlesse, on ju Jumal tema palved suinud ja ei ole teda mitte hâdaesse jâtnud.

Nitjelt râgisewad trepi astmed, rasked sammud on suulda, koputatakse lühidalt ulse tûlge ja sisse astub wana